

DECIZIE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru
Ala Cobăneanu, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Angelei Muntean împotriva societății cu răspundere limitată „Imperia Telcom”, în proces de insolvență și Mariei Trifan cu privire la anularea procesului-verbal de negociere a prețului bunurilor în cadrul tratativelor directe și anularea contractului de vânzare-cumpărare, –

c o n s t a ț ă

La 07 decembrie 2015, Angela Muntean a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Imperia Telcom”, în proces de insolvență (denumirea prescurtată SRL „Imperia Telcom”) și Mariei Trifan cu privire la anularea procesului-verbal de negociere a prețului bunurilor în cadrul tratativelor directe și anularea contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii menționează că, la 29 mai 2015, lichidatorul SRL „Imperia Telcom” a plasat în Monitorul Oficial nr.131-138 anunțul cu privire la petrecerea licitației de vânzare „cu strigare” a patrimoniului: casă individuală de locuit din str.Crinilor, 18, mun. Chișinău, cu suprafața de 142,2 m.p., la prețul de start 1100000 de lei, stabilind petrecerea licitației pentru data de 05 iunie 2015.

Indică reclamanta că a depus cerere de participare la licitație, achitând acotul și taxa de participare, însă, licitația nu a avut loc, deoarece la licitație s-a înregistrat un singur participant.

Relevă reclamanta că, a depus cerere de participare și la licitația repetată de vânzare „cu strigare” anunțată, prin anunțul din 05 iunie 2015 publicat în Monitorul Oficial nr. 139-143, pentru data de 12 iunie 2015. Însă, și de această dată licitația nu a avut loc în legătură cu înregistrarea a unui singur participant la licitație.

Susține reclamanta că și la licitația repetată de vânzare „cu reducere” a patrimoniului menționat supra din 23 iunie 2015, anunțată prin anunțul din 12 iunie

2015 publicat în Monitorul Oficial nr. 144-149, nu a avut loc, deoarece a participat doar ea.

Astfel, la 26 iunie 2015, lichidatorul SRL „Imperia Telcom” a plasat în Monitorul Oficial nr. 161-165 anunțul cu conținutul: „lichidatorul SRL ”Imperia Telcom” informează cumpărătorii potențiali că, pe adresa str. A. Pușkin, 22 of. 233, mun. Chișinău se va desfășura vânzarea prin negocieri directe a patrimoniului SRL „Imperia Telcom”, în procedură de insolvență, amplasat pe str. Crinilor, 18, mun. Chișinău, casa de locuit individuală cu suprafața 142,2 m.p., prețul start fiind de 1 100 000 de lei”, fără a indica data și ora începerii negocierilor directe. Totodată, conform acestui anunț depunerea cererilor și documentelor se efectuează pe măsura parvenirii la lichidator, cu coordonarea datei desfășurării negocierilor directe de către părți, avizul fiind valabil până la 15 iulie 2015.

Menționează reclamanta că, la 30 iunie 2015 a fost invitată de lichidatorul Valeriu Popa pentru a depune cererea de participare la vânzarea prin negocieri directe, solicitându-i-se totodată să indice în cerere și suma pe care este dispusă să o achite. Așa, la 01 iulie 2015 s-a prezentat la oficiul lichidatorului și asigurându-se că este singurul participant la licitație, a convenit la suma de 843 260 de lei pentru procurarea lotului licitat, urmând ca ulterior să semneze procesul-verbal. Însă, în decursul a câtorva zile, a fost informată că lotul de la licitația prin negocieri directe a fost transmis Mariei Trifan, pe care nu a văzut-o la negocieri și despre care lichidatorul nu i-a comunicat.

Ca consecință, reclamanta consideră că i s-a încălcat dreptul de participare și obținere a rezultatelor la licitație prin negocieri directe.

Solicită admiterea cererii de chemare în judecată; anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație prin negocieri directe a bunurilor din patrimoniul debitorului și a contractului de vânzare-cumpărare ca act subsecvent procedurii.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016 (f.d. 70, 94-98) s-a admis integral acțiunea; s-a anulat procesul-verbal din 01 iulie 2015 de negociere a prețului bunurilor în cadrul tratativelor directe nr. 1 și nr. 2 încheiat între lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, Valeriu Popa și Maria Trifan; s-a anulat contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit individuale, cu suprafața de 142,2 m.p., amplasată pe str. Crinilor, 18, mun. Chișinău, încheiat la 15 noiembrie 2015 între lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, Valeriu Popa și Maria Trifan; s-a încasat în mod solidar de la SRL „Imperia Telcom” și Maria Trifan în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 29 848,50; s-a încasat în mod solidar de la SRL „Imperia Telcom” și Maria Trifan în beneficiul Angelei Muntean cheltuielile judiciare în sumă de 150 de lei.

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță a reținut că, vânzarea-cumpărarea bunului imobil din strada Crinilor, 18, mun. Chișinău, a fost efectuată cu încălcarea prevederilor legale ce guvernează procedura petrecerii licitațiilor. Or, în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (3) din Legea insolvenței, vânzarea prin negocieri directe se face atunci când lichidatorul se adresează exclusiv cumpărătorului potențial ori în cazul când, după îndeplinirea formalităților de publicitate, nu s-a înregistrat decât o singură ofertă. În cazul în care pentru un lot există mai multe solicitări de negociere, vânzarea se face conform procedurii prevăzute la desfășurarea licitației cu strigare, publicarea anunțului de licitație nefiind obligatoriu.

Prin prisma normei precitate, instanța inferioară a conchis că în cazul în care există mai multe solicitări de negociere vânzarea se face conform procedurii prevăzute la desfășurarea licitației cu strigare, publicarea anunțului de licitație nefiind obligatoriu.

La 04 martie 2016, Maria Trifan a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri în sensul respingerii acțiunii (f.d. 93).

Ulterior, la 21 martie 2016, în direcția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, a fost înregistrată sub numărul 05-3-9960 cererea de apel depusă de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, administratorul autorizat Valeriu Popa împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016, prin care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea (f.d. 74-79).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 (f.d. 103-104) nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Maria Trifan și i s-a acordat apelantei termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 (f.d. 121-123) s-a respins cererea apelantei Maria Trifan cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Maria Trifan și i s-a acordat apelantei termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 (f.d. 143-144) s-a anexat la materialele cauzei dovada achitării taxei de stat la declararea apelului și s-a primit pe rol cererea de apel depusă de Maria Trifan.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 (f.d. 148, 149-156) s-a respins apelul declarat de Maria Trifan și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016.

La 11 ianuarie 2017, lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul admiterii apelului declarat de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016 (f.d. 187-190).

Menționează recurentul că, până la momentul depunerii cererii de recurs, nu i-a fost comunicată decizia instanței de apel, prin urmare, nu cunoaște motivele respingerii apelului, însă, ulterior va depune recurs suplimentar care va conține toate temeiurile de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

La 13 martie 2017, lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa a depus cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul admiterii apelului declarat de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016 (f.d. 195-200).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt ce țin de fondul cauzei și a relevat că, la judecarea cauzei, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a încălcat normele de drept procesual.

În acest sens menționează că, la 21 martie 2016 a înregistrat în direcția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, sub numărul de înregistrare 05-3-9960, cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, din 26 februarie 2016, prin care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea.

Însă, din conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 rezultă cert că aceasta a judecat doar apelul declarat de Maria Trifan.

Suplimentar, invocă faptul că, instanța de apel nu doar nu a judecat apelul declarat de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, dar nici nu a cercetat probele prezentate de acesta, circumstanță care în esență a dus la neelucidarea tuturor circumstanțelor importante pentru justa soluționare a litigiului.

Mai mult decât atât, susține că, instanțele inferioare au soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, or, mijloacele bănești dobândite din vânzarea bunului gajat au fost achitate creditorului gajist BC „ProCreditBank” SA, care însă nu fost parte în proces.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2017 (f.d. 207) s-a considerat admisibil recursul declarat de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa urmează a fi admis, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, pentru motivele ce succed.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Primordial, instanța de recurs subliniază că, deși recurentul lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa solicită casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2016, care nu se regăsește la materialele cauzei, totuși în cuprinsul cererii de recurs acesta trimite la decizia instanței de apel din 16 noiembrie 2016. Prin urmare, în speță, calea de atac este îndreptată împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016.

Materialele cauzei atestă că, la 07 decembrie 2015, Angela Muntean a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Imperia Telcom”, în proces de

insolvabilitate și Mariei Trifan, prin care a solicitat anularea procedurii de organizare și vânzare la licitație prin negocieri directe a bunurilor din patrimoniul debitorului și a contractului de vânzare-cumpărare ca act subsecvent procedurii (f.d.5-10).

Succesiv, prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016 (f.d.70, 94-98) s-a admis integral acțiunea; s-a anulat procesul-verbal din 01 iulie 2015 de negociere a prețului bunurilor în cadrul tratativelor directe nr. 1 și nr. 2 încheiat între lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, Valeriu Popa și Maria Trifan; s-a anulat contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit individuale, cu suprafața de 142,2 m.p., amplasată pe str. Crinilor, 18, mun. Chișinău, încheiat la 15 noiembrie 2015 între lichidatorului SRL „Imperia Telcom”, Valeriu Popa și Maria Trifan; s-a încasat în mod solidar de la SRL „Imperia Telcom” și Maria Trifan în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 29 848,50; s-a încasat în mod solidar de la SRL „Imperia Telcom” și Maria Trifan în beneficiul Angelei Muntean cheltuielile judiciare în sumă de 150 de lei.

La 04 martie 2016, Maria Trifan a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri în sensul respingerii acțiunii (f.d. 93).

Ulterior, la 21 martie 2016, în direcția evidență și documentare procesuală a Judecătorei Centru, mun. Chișinău, a fost înregistrată sub numărul 05-3-9960 cererea de apel depusă de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, administratorul autorizat Valeriu Popa împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016, prin care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea (f.d. 74-79).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 (f.d. 103-104) nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Maria Trifan și i s-a acordat apelantei termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 (f.d. 121-123) s-a respins cererea apelantei Maria Trifan cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Maria Trifan și i s-a acordat apelantei termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea protocolară a Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 (f.d. 143-144) s-a anexat la materialele cauzei dovada achitării taxei de stat la declararea apelului și s-a primit pe rol cererea de apel depusă de Maria Trifan.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 (f.d. 148, 149-156) s-a respins apelul declarat de Maria Trifan și s-a menținut hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016.

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2017, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că aceasta a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural, iar partea motivată este în contradicție cu dispozitivul pronunțat.

Or, în conformitate cu dispozițiile art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

La rândul său, art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prescrie că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Conform prevederilor art. 241 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. Hotărârea judecătorească constă din partea introductivă și partea dispozitivă. În cazurile prevăzute la art. 236 alin. (5), hotărârea judecătorească constă din partea introductivă, partea descriptivă, motivare și dispozitiv. Fiecare parte a hotărârii se evidențiază separat în textul acesteia. În partea introductivă se indică locul și data adoptării, denumirea instanței care o pronunță, numele membrilor completului de judecată, al grefierului, al părților și al celorlalți participanți la proces, al reprezentanților, obiectul litigiului și pretenția înaintată judecății, mențiunea despre caracterul public sau închis al ședinței. În partea descriptivă se indică succint pretențiile reclamantului, obiecțiile pârâtului și explicațiile celorlalți participanți la proces. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii. În cazul în care instanța judecătorească stabilește modul și termenul de executare a hotărârii, dispune executarea ei imediată sau ia măsuri pentru asigurarea executării, în dispozitiv se face o mențiune în acest sens.

Conform avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

Colegiul menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrar judecătorec, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Instanța de recurs consemnează că, Codul de procedură civilă consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Aceasta dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

În acest sens, legiuitorul a consacrat în legea procesual civilă principiul dublului grad de jurisdicție, conform căruia persoana nemulțumită de hotărârea primei instanțe, poate exercita mijlocul procesual prin care să solicite Curții de Apel, în condițiile prevăzute de lege, modificarea sau casarea, totală ori parțială a acestei hotărâri.

Prin urmare, apelul fiind o cale de atac ordinară, de reformare, suspensivă de executare, devolutivă ce provoacă o nouă judecare a pricinii în fond. În acest sens, apelul a fost investit cu efect devolutiv, care presupune două limite raționale: *tantum devolutum quantum appellatum*, adică instanța de apel rejudecă în fapt și în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, fiind o consecință a principiului disponibilității care guvernează procesul civil și *tantum devolutum quantum iudicatum*, unde instanța de apel, efectuează o nouă examinare în fond, dar și exercită controlul judiciar complet, în fapt și în drept, asupra ceea ce a hotărât prima instanță și din acest motiv instanța de apel, nu poate fi pusă în situația de a soluționa cereri care nu au fost formulate în fața primei instanțe, adică cereri absolut noi prin care să se invoce pretenții noi.

Reieșind din principiile, instanța de recurs consideră oportun de a accentua că, în doctrina de specialitate, acțiunea civilă este definită ca ansamblul mijloacelor procesuale consacrate și garantate, pentru apărarea prin intermediul instanței de judecată în ordinea stabilită de lege a dreptului subiectiv prezumat încălcat sau prezumat contestat.

Apelul, ca și acțiunea civilă, constă din trei elemente interdependente: obiectul, temeiul și părțile acțiunii. Astfel, *obiectul apelului* îl constituie hotărârile nedefinitive pronunțate de judecătorii de drept comun; *subiecții apelului*, conform art. 360 din Codul de procedură civilă, sunt: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; c) martorul, expertul, specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine; iar *temeiurile de declarare a apelului* nefiind prescrise de legislația procesual civilă, astfel încât o simplă nemulțumire a participantului la proces de hotărârea pronunțată fiind suficientă pentru declararea acestei căi de atac.

Corelând ipotezele relevate și analizând minuțios materialele cauzei, Colegiul conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel au fost încălcate normele procesual civile.

Or, nemulțumirea față de hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016 și-au exprimat-o atât Maria Trifan, prin cererea de apel depusă la 04 martie 2016 (f.d. 93), cât și lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, administratorul autorizat Valeriu Popa, prin cererea de apel înregistrată în direcția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău la 21 martie 2016, sub numărul 05-3-9960 (f.d. 74-79).

Distinct acestor circumstanțe, prin încheierile din 19 aprilie 2016 (f.d. 103-104) și 15 iunie 2016 (f.d.121-123) instanța de apel nu s-a dat curs doar cererii de apel depusă de Maria Trifan, acordându-i acesteia termen pentru înlăturarea neajunsurilor, însă nu s-a expus în privința apelului declarat de lichidatorul

SRL „Imperia Telcom”, administratorul autorizat Valeriu Popa.

La fel, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată în ordine de apel (f.d. 143-147) rezultă indubitabil că, examinării a fost supus doar apelul declarat de Maria Trifan, iar SRL „Imperia Telcom” având doar calitatea de intimată. Or, raportul expus asupra cauzei a fost prezentat doar prin prisma motivelor apelului înaintat de Maria Trifan.

Deopotrivă, conținutul deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 atestă că: „... examinând în ședință de judecată publică, cererea de apel înaintată de Maria Trifan împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016 (...) Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău decide: se respinge apelul declarat de Maria Trifan (...)” (f.d. 148, 149-150).

Prin urmare, instanța de recurs ajunge la concluzia că, cumulul circumstanțelor stabilite și expuse supra confirmă argumentele recurentului precum că, cauza în speță a fost judecată în ordine de apel doar în baza cererii de apel depusă de Maria Trifan și argumentelor aduse de aceasta, instanța de apel necercetând suportul probator prin prisma motivelor de ilegalitate a hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016 invocate de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, administratorul autorizat Valeriu Popa în cererea de apel înregistrată la 21 martie 2016, în direcția evidență și documentare procesuală a Judecătorei Centru, mun. Chișinău, sub numărul 05-3-9960.

Mai mult decât atât, se deduce că instanța de apel nu a stabilit cercul părților implicate în proces, iar celor stabiliți le-a atribuit calitatea procesuală greșită. Astfel, cu referire la calitatea procesuală a SRL „Imperia Telcom”, de menționat este că odată ce aceasta a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016, urma să aibă calitatea procesuală de apelant-intimat, și nicidecum intimat. Or, conform doctrinei și practicii judiciare, în cazul în care apelul este declarat de ambele părți, acestea vor dobândi calități duble, atât cea de apelant, cât și cea de intimat.

La caz, instanța de recurs învederează că art. 26 din Codul de procedură civilă, garantează că procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Așa, conform alineatului (2) al acestui articol, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecătorești și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În această ordine de idei, corelând normele legale precitate la circumstanțele constatate și expuse supra, Colegiul conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța nu a stabilit corect temeiurile declarării apelului, subiecții care au declarat apel, a lăsat fără examinare cererea de apel depusă de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, administratorul autorizat Valeriu Popa, iar soluția pronunțată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 nu certifică în mod clar substanța hotărârii judecătorești, deoarece constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, cu combaterea argumentelor conținute în cererea de apel depusă de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, administratorul autorizat Valeriu Popa la 21

martie 2016.

La caz, Colegiul reiterează că, motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Instanța de recurs notează că în speță este aplicabilă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care în practica sa constantă statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României* din 15 februarie 2007, paragraful 29; *Van den Hurk împotriva Olandei* din 19 aprilie 1994, paragraful 61). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României* din 15 februarie 2007, paragraful 29; *Helle împotriva Finlandei* din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a remarcat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (*Hirvisaari împotriva Finlandei*).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (*Hiro Balani vs. Spania*).

CtEDO în practica sa constantă a menționat că, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 §1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (*Artico împotriva Italiei*), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real ascultate, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța (*Perez împotriva Franței*, *Van der Hurk împotriva Olandei*).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Or, principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac

împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare, punând în pericol dreptul la un proces echitabil (*Kaufland împotriva Belgiei*).

Instanța de recurs notează că, nemotivarea unei hotărâri judecătorești echivalează practic cu soluționarea procesului fără a intra în fondul acțiunii, fapt ce justifică casarea actului de dispoziție recurat, cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

Prin urmare, conținutul hotărârii judecătorești trebuie să cuprindă examinarea chestiunilor în fapt și în drept, dispozițiile legale aplicabile raportului juridic dedus judecății, care în final au format convingerea instanței cu privire la soluția pronunțată. Astfel, instanța asigurând securitatea juridică ce garantează previzibilitatea atât a conținutului regulii de drept cât și a aplicării sale.

În speță, este evident că constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs fiind în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea soluției adoptate.

Dat fiind faptul că instanța de apel nu a determinat corect temeiurile declarării apelului, subiecții care au declarat apel și a lăsat fără examinare cererea de apel depusă de lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, administratorul autorizat Valeriu Popa, circumstanță care în esență scoate în evidență faptul că instanța inferioară nu a elucidat multiaspectual circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului și cu titlu de consecință a adoptat o decizie neîntemeiată, dictată de concluzii nemotivate, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia admiterii recursului declarat de SRL „Imperia Telcom”, administratorul autorizat Valeriu Popa, casării deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța inferioară urmează să țină cont de cele menționate, să stabilească circumstanțele care au importanță pentru soluționarea speței și să constate corect specificul obiectului apelului și temeiului acestuia, să determine cercul subiecților și persoanelor interesul și drepturile cărora pot fi lezate prin actul de dispoziție pronunțat și, reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea normelor de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, –

d e c i d e

Se admite recursul declarat de lichidatorul societății cu răspundere limitată „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 și se restituie cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Angelei Muntean împotriva societății cu răspundere limitată „Imperia Telcom”, în proces de insolvență și Mariei Trifan cu privire la anularea procesului-verbal de negociere a prețului bunurilor în cadrul tratativelor directe și anularea contractului de vânzare-

cumpărare, spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.
Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu